

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI, CHORVACHILIK
VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI



“TASDIQLAYMAN”

Samarqand davlat veterinariya
meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti

rektori

X.B. Yunusov

2024 yil 02” 08

YOVVOYI, EKZOTIK VA DEKORATIV QUSHLAR KASALLIKLARI

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	800000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	840000 – Veterinariya
Mutaxassislik:	70840110 – Parranda kasalliklari

Samarqand - 2024

Fan/modul kodi YEDQK1306		O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS – Kreditlar 6	
Fan modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari	90		90	180
2.	<div>I. Fanning mazmuni</div> <p>Fanni o'qitishdan maqsad - “Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari” fanini o'qitishdan maqsad – magistrlarda yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar ning yuqumli, yuqumsiz va invazion kasalliklarining kelib chiqish sabablari, rivojlanish mexanizmi, simptom va sindromlari, tashxis qo'yishda informativ ma'lumot beruvchi klinik, patologoanatomik, gemotologik testlarning ahamiyati hamda davolash va oldini olishning ilmiy asoslangan zamonaviy usullari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.</p> <p>Fanning vazifasi – nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar ning yuqumli, yuqumsiz va invazion kasalliklarining etiologiyasi, klinik belgilari, patanatomik o'zgarishlari, diagnozi, davolash va oldini olishni bilish va ularni bajarishda uslubiy yondoshuv hamda ilmiy dunyo qarashini shakllantirish asosida nazariy-amaliy bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o'rgatish, talabalarning amaliy faoliyatida olgan bilim, ko'nikmalarini kasbiy faoliyatida qo'llay olishiga erishish.</p> <div>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</div> <div>II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</div> <div>1-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning nafas olish tizimi kasalliklari</div> <p>Kirish. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning anatomo-fiziologik xususiyatlari. Parrandalarda nafas tizimi kasalliklarining etiopatogenezi va klinik belgilari. Rinit, sinusit, teri osti emfizemasi kasalliklarining tashxisi va qiyosiy tashxisi hamda davolash va oldini olish usullari.</p> <div>2-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning ovqat hazm tizimi kasalliklari</div> <p>Tumshuq kasalliklari, ezofagit, gastrit, enterit va jigar kasalliklarining asosiy sabablari. Diagnostikasi va differentsial diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari. Kasallikning klinik belgilari va tashxisi, davolash va oldini olish usullari.</p>				

3-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning jigar kasalliklari

Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda jigar kasalliklarining asosiy sabablari. Diagnostikasi va differentsial diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari. Kasallikning klinik belgilari va tashxisi, davolash va oldini olish usullari.

4- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda A, D, va E gipovitaminozlar

Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda A, D, va E gipovitaminozlarning ta'rifi va asosiy sabablari. Diagnostikasi va differentsial diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari. Kasallikning rivojlanishi va klinik belgilari. Kasallikni davolash va oldini olish usullari.

5- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda B guruhi gipovitaminozlari

B guruhi gipovitaminozlari, raxit, pat tushishi (allopetsiya), peroz (toyuvchi bo'g'in) kasalliklarining ta'rifi va asosiy sabablari. Diagnostikasi va differentsial diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari. Kasallikning rivojlanishi va klinik belgilari. Kasallikni davolash va oldini olish usullari.

6- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda mineral moddalar etishmovchiligi

Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda mineral moddalar etishmovchiligi, raxit, pat tushishi (allopetsiya), peroz (toyuvchi bo'g'in) kasalliklarining ta'rifi va asosiy sabablari. Diagnostikasi va differentsial diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari. Kasallikning rivojlanishi va klinik belgilari. Kasallikni davolash va oldini olish usullari.

7- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda tayanch harakat apparati kasalliklari

Oyoq, bo'g'im, qanot kasalliklarining ta'rifi va asosiy sabablari. Oyoq sinishi, yaralar, artrit. Kasallikning rivojlanishi va klinik belgilari. Diagnostikasi va differentsial diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari. Kasallikni davolash va oldini olish usullari.

8-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar reproduktiv organlar kasalliklari

Sariqlik peritoniti, ovarit, salpingit, salpingoperitonitning ta'rifi, sabablari va rivojlanishi. Kasallikning klinik belgilari va tashxisi, davolash va oldini olish usullari.

9 –mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning zaxarlanishlari

Parrandalarning kimyoviy birikmalardan zaxarlanishlari. Zaxarli ximikatlardan, pestisidlar, og'ir metal tuzlari bilan zaharlanishlari, klinikasi, diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari, davolash va oldini olish usullari. O'simlik mahsulotlaridan zaharlanishlar. Paxta shrotidan zaharlanish klinikasi, diagnostikasi, patologoanatomik o'zgarishlari, davolash va oldini olish usullari.

10- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning virusli kasalliklari

Nyukasl, Gamboro, infeksiyon laringotraxeit kasalliklarining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

11- mavzu. Kanareykalarning chechak kasalligi

Kasalliklarining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

12- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning reovirusli kasalliklari

Reovirusli kasalliklarining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

13- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning bakterial kasalliklari

Kolibakterioz, salmonellyoz, pulloroz kasalliklarining o'rganilishi va epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

14- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning aspergillyozi

Aspergillyoz kasalligining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

15- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning kandidamikozi

Kandidamikoz kasalligining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning

SamDVMCHBU "Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari" kafedrası dotsenti S.B.Eshburiyev tomonidan "Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ.

O'quv dastur 70840110 – Parranda kasalliklari magistratura mutaxassislari uchun "Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari" fanidan tayyorlangan bo'lib, uning tarkibida o'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rnini, o'quv fanining maqsadi va vazifalari, asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari), amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar, asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari hamda axborot manbalari ro'yxati ko'rsatilgan.

O'quv dasturining asosiy qismida faning nazariy mashg'ulotlari mazmuni, Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning yuqumli, yuqumsiz va invazion kasalliklarining kechish xususiyatlari, nafas va ovqat hazm, asab tizimi va ko'payish tizimi organlari kasalliklari, zaharlanishlari, modda almashinuvi buzilishi kasalliklarining etiologisi, diagnostikasi, davolash va oldini olish usullari hamda virusli va bakterial kasalliklarning ta'riflari, kelib chiqish sabablari, rivojlanish mexanizmi, simptom va sindromlari, tashxisi va qiyosiy tashxisi, patologoanatomik o'zgarishlari, epizootologiyasi hamda davolash va oldini olish usullari, tavsiyalar hamda va mustaqil ishlarni tashkil etishning shakli va mazmuni, tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari bayon etilgan.

"Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari" fanidan tayyorlangan o'quv dastur hozirgi davr va mutaxassislik bo'yicha malaka talablariga to'liq javob beradi deb hisoblayman.

Dastur ilmiy va uslubiy jihatdan DTS talablariga javob beradi deb hisoblayman. Ushbu dastur "Ta'lim to'g'risida"gi qonun hamda "Kadrlar tayyorlash" milliy dasturini ijro etishga amaliy mos kelishini ta'kidlagan holda belgilangan talablarga javob beradi deb hisoblayman va tasdiqlash hamda chop etish uchun tavsiya etaman.

**Sharof Rashidov nomidagi
Samarqand davlat universiteti
Biokimyo instituti Zoologiya
kafedrası dotsenti, b.f.f.d.(PhD)**

tasdiqlayman
Sharof Rashidov nomidagi
SamDU xodimlar bo'limi boshlig'i

O' Mirzayev

epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

16- mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning fuzariotoksikozi

Fuzariotoksikoz kasalligining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

17-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning askaridiozi

Askaridioz kasalligining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

18-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning invazion gistamonozi

Gistomonoz kasalligining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

19-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning koktsidiozi

Koktsidioz kasalligining o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi, differentsial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari.

20-mavzu. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning araxnoentomozlari

Kasalliklarning o'rganilishi va geografik tarqalishi, uning epidemiologiyasi. O'zbekistonda o'rganilish darajasi, uning iqtisodiy zarari. Kasallikning etiologiyasi, epizootologiyasi, kasallik qo'zg'atuvchisining manbai, tarqalish xususiyatlari, epizootik jarayonning holatlari, mavsumiyliigi, patogenez, kasallikni kechishi va namoyon bo'lish shakllari, klinik belgilari, patologoanatomik o'zgarishlari, diagnozi,

differentzial diagnozi, immuniteti, davolash, oldini olish va qarshi kurash chora-tadbirlari

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar organizmining anatomo-fiziologik xususiyatlari.
2. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarni fiksasiya qilish usullari va ularning ahamiyati.
3. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarni klinik tekshirish usullari va ularning o'ziga xosligi.
4. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda nafas olish tizimi kasalliklarini aniqlash va davolash usullari
5. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda tumshuq kasalliklari
6. Ezofagitning tashxisi, davolash va oldini olish usullari
7. Disbakteriozning tashxisi, davolash va oldini olish usullari
8. Dekorativ qushlarda gastroenteritning tashxisi, davolash va oldini olish usullari
9. Kutikulitning tashxisi, davolash va oldini olish usullarini takomillashtirish
10. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda A gipovitaminozni davolash va oldini olish.
11. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda B guruhi gipovitaminozlarini davolash va oldini olish.
12. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda mineral moddalar almashinuvi buzilishlari
13. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda raxitni aniqlash, klinikasi, etiologiyasi va oldini olish.
14. Alopesiyaning diagnostikasi, davolash va oldini olish usullari
15. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda teri kasalliklari
16. Jigar kasalliklarini aniqlash, davolash va oldini olish usullari
17. Sariqlik peritoniti, ovarit, salpingoperitonitni davolash va oldini olish usullari
18. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning bakterial kasalliklarini davolash va oldini olish usullari
19. Popugaylarning tuberkulyozini aniqlash, davolash va oldini olish usullari.
20. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda reovirusli infeksiyalarni aniqlash, davolash va oldini olish usullari.
21. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda chechakni aniqlash, davolash va oldini olish usullari.
22. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda laringotraxeitni aniqlash, davolash va oldini olish usullari.
23. Popugaylarning nyukasl kasalligini aniqlash, davolash va oldini olish usullari.
24. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda koksidioz kasalliklarining

SamDVMCHBU "Parranda, baliq, asalari va mo'yuali hayvonlar kasalliklari" kafedrasida dotsenti S.B.Eshboriyev tomonidan "Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

O'quv dastur 70840110 - Parranda kasalliklari magistratura mutaxassisligi uchun "Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari" fanidan tayyorlangan bo'lib, uning tarkibida o'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni, o'quv fanining maqsadi va vazifalari, asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari), amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar, asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari hamda axborot manbalari ro'yxati berilgan.

O'quv dasturining asosiy qismida faning nazariy mashg'ulotlari mazmuni, Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning yuqumli, yuqumsiz va invazion kasalliklarining kechish xususiyatlari, nafas va ovqat hazm, asab tizimi va ko'payish tizimi organlari kasalliklari, zaharlanishlari, modda almashinuvi buzilishi kasalliklarining etiologiyasi, diagnostikasi, davolash va oldini olish usullari hamda virusli va bakterial kasalliklarning ta'rif, kelib chiqish sabablari, rivojlanish mexanizmi, simptom va sindromlari, tashxisi va qiyosiy tashxisi, patologoanatomik o'zgarishlari, epizootologiyasi hamda davolash va oldini olish usullari, tavsiyalar hamda va mustaqil ishini tashkil etishning shakli va mazmuni, tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarining mavzulari bayon etilgan.

"Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar kasalliklari" fanidan tayyorlangan o'quv dastur hozirgi davr va mutaxassislik bo'yicha malaka talablariga to'liq javob beradi deb hisoblayman.

Dastur ilmiy va uslubiy jihatdan DTS talablariga javob beradi deb hisoblayman. Ushbu dastur "Ta'lim to'g'risida"gi qonun hamda "Kadrlar tayyorlash" milliy dasturini ijro etishga amaliy mos kelishini ta'kidlagan holda belgilangan talablarga javob beradi deb hisoblayman va tasdiqlash hamda chop etish uchun tavsiya etaman.

Samarqand davlat tibbiyot universiteti
"Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya"
kafedrasida dotsenti, b.f.n.

A.M. Vaxidova

KADRLAR
BO'LIM

TASDIQLAYMAN
SamDTU Kadrlar bo'limi

	<p>специальности 36.05.01 Ветеринария. Сост.: Л.М. Кашковская ФГБОУ ВО «Саратовский ГАУ». – Саратов, 2015 год.</p> <p>11. Атлас болезней птиц. Бессарабов Б.Ф., Н.К.Сушкова., С.Ю.Садчиков. М.: 2015 год.</p> <p>12. David E. Swayne, John R. Glisson, Larry R. McDougald, Lisa K. Nolan, David L. Suarez, Venugopal L. Nair, Diseases of Poultry, Wiley-Blackwell; 13 edition, USA, 2013 year.</p> <p>Axborot manbaalari</p> <p>1. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun xujjatlari Ma'lumotlari milliy bazasi</p> <p>2. www.Ziynet.uz.</p> <p>3. www.veterinariya.medsinasi.uz</p> <p>4. www.sea@mail.net21.ru</p> <p>5. www.veterinary@actavis.ru</p> <p>6. www.fVat@academv.uzsci.net</p>
7.	Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Kengashining 2024-yil "2 "-avgustdagi "12-sonli bayoni bilan ma'qullangan.
8.	<p>Fan/modul uchun mas'ullar:</p> <p>S.B.Eshburiyev – SamDVMCHBU “Parranda, baliq, asalari va mo'ynali hayvonlar kasalliklari” kafedrasi dotsenti, veterinariya fanlari doktori</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Vaxidova A.M. - Samarqand davlat tibbiyot universiteti “Mikrobiologiya, virusologiya va immunologiya” kafedrasi dotsenti, b.f.n.</p> <p>Mirzayev O. - Sharof Rashidov nomidagi Samargand davlat universiteti Biokimyo instituti Zoologiya kafedrasi dotsenti, b.f.f.d.(PhD).</p>

	<p>diagnostikasi, davolash va oldini olish usullari.</p> <p>25. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda gistomonoz, kasalligining diagnostikasi, davolash va oldini olish usullari.</p> <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p><i>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda klinik tekshirish usullari va ularning o'ziga xosligi. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda yurak-qon tomir tizimining o'ziga xos xususiyatlari. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda hazm tizimining o'ziga xos xususiyatlari. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda nafas tizimi yuqumsiz kasalliklarining tashxisi, davolash va oldini olishning ilmiy asoslari. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlardan olingan qon namunalarini laborator tekshirishning diagnostik ahamiyati. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning yuqumsiz kasalliklarini davolash va oldini olishda davolash usullari va vositalarini to'g'ri tanlashning ahamiyati. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning yuqumsiz kasalliklarini davolash va oldini olishda antibiotikoterapiyaning ahamiyati. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda gipovitaminozlarni davolash va oldini olish. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda raxitni aniqlash, klinikasi, etiologiyasi va oldini olish. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda tuxum hosil bo'lishining buzilishi kasalliklari, anomaliyalar. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda nafas tizimi kasalliklarini davolash va oldini olish usullari. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda zaharlanish kasalliklarini davolash va oldini olish usullari. Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarda stresslarning kelib chiqish sabablari, oldini olish usullari. Peroz (toyuvchi bo'g'in)ning tashxisi, davolash va oldini olish usullari. Kannibalizm (cho'qishish)ning tashxisi, davolash va oldini olish usullari. Parrandalarda nerv tizimi kasalliklarini aniqlash, davolash va oldini olish. Yovvoyi qushlarda yuqumsiz kasalliklarni diagnostika qilish, davolash va oldini olish. Marek kasalligi, leykoz, aspergellyoz kasalliklarni diagnostika qilish, davolash va oldini olish. Infeksion bursit Parsha kasalligi. Adenovirus infeksiyalari. Reovirus, flavivirus infeksiyalari.
--	---

	<p>23. infeksiyalari.</p> <p>24. Sirkovirus infeksiyalari.</p> <p>25. Parrandalar infeksiyon ensefalomiyeliti.</p> <p>26. Tovuq gidroperikardit sindromi.</p> <p>27. Tenosinovit.</p> <p>28. Koligranulematoz.</p> <p>29. Brusellyoz.</p> <p>30. Klibsiyellez.</p> <p>31. Leptospiroz.</p> <p>32. Nekrotik enterit.</p> <p>33. Shigellez.</p> <p>34. Enterokokkoz.</p> <p>35. Aspergillotoksikoz.</p> <p>36. Tuyaqush omfaliti.</p> <p>37. G'oz jo'jalari virusli enteriti.</p> <p>38. Parranda rotavirus infeksiyasi.</p> <p>39. Parranda kampilobakteriozi.</p> <p>40. Favus. Pseudomonoz.</p> <p>41. Ornitobakterioz.</p> <p>42. Gemofilez.</p> <p>43. Parranda vibriozi.</p> <p>44. Botulizm.</p> <p>45. Parranda mikotoksikozlari.</p> <p>Mustaqil o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda internet tarmoqlaridan foydalanib referat va uning taqdimoti, organlarning preparatini tayyorlashi, preparovka qilishi, xorijiy tillardagi adabiyotlardan foydalanishi, keys-stadi, vaziyatli masalalar to'plami ishlab chiqishi tavsiya etiladi.</p>
3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari (shakillanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar organizmining o'ziga xos anatomofiziologik xususiyatlari, nafas, ovqat hazm qilish va modda almashinuvi buzilishi, ko'payish organlari va bakterial, virusli hamda invazion kasalliklarining tarqalishi, iqtisodiy zarari, asosiy sabablari, rivojlanishi, simptom va sindromlari hamda ertachi tashxisi <i>haqida tasavvurga ega bo'lishi; (bilim)</i> yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlar nafas, ovqat hazm qilish va modda almashinuvi buzilishi hamda ko'payish organlari hamda zaharlanish kasalliklariga tekshirishda klinik, gematologik va boshqa laborator tekshirishlar o'tkazish va ularning natijalarini tahlil qilishni hamda oziqalardan zaharlanishlarini aniqlash, davolash hamda ularning oldini olish chora-tadbirlarini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i>

	<ul style="list-style-type: none"> klinik hamda zamonaviy laborator tekshirishlar o'tkazish orqali Yovvoyi, ekzotik va dekorativ qushlarning yuqumli va invazion kasalliklariga to'g'ri tashxis qo'yish, kasalliklarni keng tarqalishini oldini olish, patologik materiallarni laborator tekshirishlardan o'tkazish va kasal hayvonlarga kasallik turi, uning kechishi, patologik jarayonning holati hamda kasal hayvonning ahvolini e'tiborga olgan holda simptomatik, antibakterial, tinchlantiruvchi, qon ishlab chiqilishini yaxshilovchi va boshqa dorilarni qo'llash <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka)</i>
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar; jamo bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Бессарабов Б.Ф. Незаразные болезни птиц. Учебник. – М.: Колос. 2007 год. Бакулин В.А., Болезни птиц. Санкт-Петербург. Лань, 2006 год. Квинтен Д. Болезни декоративных птиц. Учебное пособие. Аквариум принт. Москва. 2011 год. <p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va faravon yashaylik. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil.-52 bet. Mirziyoev Sh.M. Insonparvarlik, ezigulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. g.Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 y. 36 bet. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 Farmoni. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida" gi PQ-187-son qarori. Norboyev Q.N., Bakirov B.B., Eshburiyev B.M. Hayvonlarning ichki yuqumsiz kasalliklari. Darslik. Samarqand, N-Doba, 2007 yil. Bakirov B.B., Ro'ziqulov N.B. Yosh hayvonlar va parrandalarning yuqumsiz kasalliklari. O'quv uslubiy qo'llanma. N-Doba, Samarqand, 2018 yil. Болезни рыб, птиц, пчел, пушных зверей, экзотических, зоопарковых и диких животных: метод. указания по выполнению лабораторных работ для